

OPSCHRIFT

Nummer: 2013_MC_00257

Onderwerp

beleid rond funerair erfgoed - Matthias Storme

Op voorstel van raadslid(-leden):

Matthias Storme - N-VA

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting

x

Vraag

De dienst Monumentenzorg is bevoegd voor het beheer van het funerair erfgoed op de Gentse begraafplaatsen. Gent heeft heel wat waardevolle of merkwaardige grafmonumenten, hiervan is slechts een klein deel wettelijk beschermd (als landschap of monument).

Gent heeft een subsidiereglement voor restauratie van funerair erfgoed. Doelstelling van dit reglement is om concessiehouders aan te moedigen om merkwaardige grafmonumenten te restaureren.

1. Uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag (SV 101) blijkt dat deze subsidie, die in december 2010 werd ingevoerd, niet één keer is gebruikt. Het is duidelijk dat het doel van deze subsidies niet bereikt wordt en dat een andere aanpak zich opdringt.

-Neemt u maatregelen om het reglement beter bekend te maken?

Het bestaan van dit reglement wordt nu bekendgemaakt via een folder in de dienstencentra.

Op de website <http://begraafplaatsen.gent.be/> is er geen verwijzing. Ook op de pagina over de dienst begraafplaatsen op <http://www.gent.be/eCache/THE/2/181.cmVjPTM5MDk1.html> is er geen verwijzing.

-Zal het reglement aangepast worden? Zo ja, in welke zin?

Dat de restauratie niet kan gebeuren zonder toestemming van de concessiehouder is logisch. Kan de mogelijkheid niet voorzien worden dat de restauratie wel betaald wordt door een derde, die dan ook de subsidie krijgt, mits dit met toestemming van de concessiehouder gebeurt?

2. Het subsidiereglement is gericht op graven die nog in concessie zijn.

Het behoud van merkwaardige grafmonumenten die niet meer in concessie zijn is een taak van de gemeente-overheid.

U besluit het antwoord op mijn schriftelijke vraag (SV 101) met de zin:

“Er bestaat overigens geen lijst van funerair erfgoed dat eigendom is van de Stad”

-Dit lijkt in tegenspraak met artikel 26 §2 van het Vlaams decreet op begraafplaatsen en

lijkbezorging.

Wat is hiervoor de verklaring?

-Waarop baseert de Stad Gent zich bij het eventueel verwijderen van grafmonumenten om te weten of een monument een merkwaardig monument is of niet?

3. In heel wat gemeenten bestaan er initiatieven om funerair erfgoed te bewaren zoals peterschap, hergebruik van graftekens, onderhoud via sociale tewerkstellingsprojecten, het inzetten van vrijwilligers enzovoort.

-Graag had ik geweten wat hierover uw visie is?

ANTWOORD

19 april 2013 10:28

Geachte heer Storme,

Dat zijn een hele hoop vragen tegelijk. Ik probeer ze 1 voor 1 te beantwoorden.

1. Neemt u maatregelen om het reglement beter bekend te maken?

De dienst Monumentenzorg en Architectuur die sinds 2010 verantwoordelijk is voor funerair erfgoed heeft persberichten rondgestuurd een folder gemaakt, en een lezing georganiseerd tijdens de week van de begraafplaatsen. Ook bij de rondleidingen tijdens de Gentse Feesten op begraafplaatsen wordt telkens opnieuw de aandacht gevestigd op het subsidiereglement. Ik neem uw suggestie om dit reglement ook bekend te maken op de website van de dienst begraafplaatsen zeker mee en zal daarover contact opnemen met mijn collega Sofie Bracke. Dat de aanvragen niet massaal zouden binnenstromen was op voorhand bekend. Ook in andere steden waar een dergelijke subsidie al langer bestaat beperken de aanvragen zich tot maximum 1 à 2 per jaar.

2. Zal het reglement aangepast worden? Zo ja, in welke zin?

Bij de opmaak van het reglement stelde de Dienst Burgerzaken voor om ook andere personen dan de concessiehouder toe te laten om gebruik te maken van de ondersteuningsmogelijkheden van het reglement. Op die manier zou, zoals u daarnet ook voorstelde, ook een derde partij de restauratie van een grafmonument kunnen bekostigen en in aanmerking komen voor subsidies. Na overleg met de Juridisch Dienst (mevrouw Ann Zonderman) is beslist om deze mogelijkheid niet op te nemen in het reglement. Er waren teveel bezwaren van juridisch technische aard.

3. In verband met de grafmonumenten die niet meer in concessie zijn.

U stelde de vraag waarom er géén lijst is van de grafmonumenten die eigendom van de stad zijn. Het klopt dat noch de dienst monumentenzorg noch de dienst begraafplaatsen een lijst heeft waarop de grafmonumenten die eigendom van de stad geworden zijn afzonderlijk op vermeld staan. De bepaling uit het decreet waarnaar u verwijst gaat echter over de oplijsting van funerair erfgoed tout court, ongeacht de eigendomstitel. Zo'n lijst werd al in 1981 opgesteld en gepubliceerd in het boek "In steen en brons van leven en dood" vele jaren voor alle gemeenten hiertoe verplicht werden. In 1999 werd ook op de 1100 graven uit deze lijst een goudkleurig plaatje "beschermd" aangebracht.

In het voorjaar van 2010 is de dienst Monumentenzorg begonnen met de inventarisatie van alle graven op de 18 Gentse begraafplaatsen. In een eerste fase gaat het om een snelle inventarisatie

waarbij alle graven in kaart worden gebracht. De inventaris omvat de ligging van het graf (aanduiding op plan van de begraafplaats), de concessiegegevens, foto's, afmetingen, opschriften (beschrijving, iconografie, grafornamenten), gebruikte materialen en stijl (architect, beeldhouwer). Deze inventarisatie is meteen ook een grondige update van de lijst van funerair erfgoed uit 1981.

In een tweede fase wordt samen met heemkundige experts een selectie gemaakt van de graven of grafmonumenten die tot het waardevol funerair erfgoed behoren omwille van historische, artistieke, volkskundige, landschappelijke, maatschappelijke, sociaal-culturele of sociale waarde.

De inventarisatie van de begraafplaats van Wondelgemdries is in 2012 gerealiseerd. In 2013 wordt het beschermd gedeelte van de begraafplaats van Campo Santo geïnventariseerd. Voor individuele gevallen waarbij er nog geen inventarisatie gebeurde beslissen de Dienst Burgerzaken – cel Begraafplaatsen in samenspraak met de DM&A wanneer een graf bij beëindiging van de concessie mag geruimd worden.

4. In heel wat gemeenten bestaan er initiatieven om funerair erfgoed te bewaren zoals peterschap, hergebruik van graftekens, onderhoud via sociale tewerkstellingsprojecten, het inzetten van vrijwilligers enzovoort. Graag had ik geweten wat hierover uw visie is?

Alle initiatieven die het behoud en de opwaardering van funerair erfgoed kunnen versterken zijn waardevol. De voorbeelden die u noemt bestaan ook in Gent.

Hergebruik

Reeds in 1995 werd gestart met het vergunnen van hergebruik van graftekens. Doordat in het verleden verscheidene grafkelders zijn ingestort moet hierbij wel steeds rekening gehouden worden met veiligheidsaspecten. Wanneer een hergebruik wordt toegestaan, geldt steeds de regel dat de nieuwe concessiehouder het grafmonument een grondige opknapbeurt moet geven. Omdat het restaureren van een grafmonument snel 15.000 euro kost, zien we dat vooral grafmonumenten die in zeer goede staat zijn voor hergebruik geconsulteerd worden. Jaarlijks kennen we gemiddeld 1 adoptie.

Sociale tewerkstelling & vrijwilligers

Zowel op de begraafplaats van Afsnee als Campo Santo zijn er al samenwerkingsprojecten geweest met scholen waarbij de inoefening van ambachten gebruikt wordt om herstellings- of verfraaiingswerken te verrichten. We mogen echter niet vergeten dat heel wat grafmonumenten bijzonder broos zijn. Alle herstellingswerken hieraan moeten met de grootste zorg worden uitgevoerd. Dit leent zich niet zo vaak voor sociale tewerkstelling.

Vrijwilligers initiatieven zoals van vzw 't Grafzerkje die reeds enkele monumenten mooi hersteld hebben, juichen we uiteraard toe en geven we de nodige adviezen.

Ik deel de visie van de dienst monumenten en architectuur in dit dossier: vanuit de dienst werden de afgelopen paar jaar al heel wat zeer waardevolle initiatieven genomen. Het komt er nu op aan om op die ingeslagen weg verder te gaan. Door de combinatie van het activeren van een publieke belangstelling en waardering van funerair erfgoed én het voeren van een doordacht beleid van degelijke inventarisatie en gerichte investeringen, zal ook op lange termijn Gent een waardevol funerair erfgoedpatrimonium bezitten.